

Liperi

Laaja hyvinvointikertomus 2017–2020

KH 28.11.2016 § 186

OSA I VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS VALTUUSTOKAUDELLA 2013 - 2016

Valtuustokauden aikana valituilla painopistealueille tehdyt merkittävimmät toimenpiteet

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen:

- 2013: Laitoshoidon paikkoja vähennettiin lltaruskosta (11 paikkaa). Paikoista 7 muutettiin tehostetun asumisen paikoiksi ja 4 vuorohoitopaikoiksi. Ikäihmisten kulttuurityön KUHA-hanke 2013-2014.
- 2014: Sosiaalityöntekijä-kotiutusohjaja-työparialoitti toimintansa aiemmin toimineen SAS-työryhmän tilalla. Mobiilikirjauksen käyttöönotto. Penttilänpihan pienryhmäkodin C-rakennus valmistui. Ikäihmisten ohjatut allasryhmät Outokummun uimahallissa.
- 2015: Penttilänpihan pienryhmäkodin B-rakennus valmistui.
- 2016: Palvelurakennemuutos -> pitkäaikaisen laitoshoidon purkaminen kokonaisuudessaan. läkkäiden asumispalveluissa painopistettä on siirretty kevyempiin asumisratkaisuihin kuin ympärivuorokautiseen hoitoon. Penttilänpihan pienryhmäkodin A-rakennus valmistui. Fysiotreapeutti tukemaan kotiuttamista ja kotona asumista. Asiakkaan valinnan mahdollisuuksien lisääminen palvelusetelillä (palveluasuminen, tuettu kotona asuminen ja omaishoidontuki).

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen:

- 2013: Perhetyön yhteisen mallin kehittäminen. Lastensuojelun tehtäväjaon vaikutukset positiivisia, suunnitelmallisuus ja laatu parantuneet. Varhaiskasvatuksen palveluohjauksen toteutuminen kaikkien perheiden osalta. Perusopetuksessa ja varhaiskasvatuksessa erityislasten tarvitsema tuki viedään lähelle lähikoulu- ja lähipäiväkotiperiaatteella.
- 2014: Moniammatilliseen työskentelyyn on panostettu, työskennellään erilaisissa verkostoissa. Liperin koululla käynnistyi nuorisotyötä koululla -hanke ja nuorisotyöntekijän toimi vakinaistettiin.
- 2015: Perhekeskuksen perustaminen, perhetyön vahvistaminen, MLL:n kumppanuussopimus. Prosessien kehittäminen siten, että lakisääteisiin määräaikoihin on päästy myös lastensuojelun osalta. Etsivän nuorisotyön työntekijän vakinaistaminen ja Ohjaamo-toiminnan käynnistäminen.
- 2016: Perhekeskuksen toiminnan vakiinnuttaminen. Asiakkaiden osallisuuden, yksilöllisten ratkaisumallien ja yhteisten toimintatapojen lisääminen.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

2 Painopisteiden, tavoitteiden ja toimenpiteiden arviointi

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi valtuustokaudeksi 2013-16 valittujen arviointimittarien kehitys

Arviointimittari	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet %	89,20 %	91,50 %	90,70 %	88,40 %	Tieto ei vielä saatavilla	
Säännöllisen kotihoidon piirissä olleet 75 vuotta täyttäneet asiakkaat %	13,30 %	13,50 %	12,50 %	10,40 %	14,90 %	

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi valtuustokaudeksi 2013-16 valittujen arviointimittarien kehitys

Arviointimittari	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0-17 vuotiaat %	1,40 %	1,60 %	1,30 %	1,40 %	1,50 % (ennakkotieto)	

Huostassa olleet 0-17 vuotiaat %	1,30 %	1,40 %	1,20 %	1,00 %	Tieto ei vielä saatavilla	
Lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olevat 0-17 vuotiaat %	5,70 %	7,10 %	6,30 %	9,00 %	Tieto ei vielä saatavilla	
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17-24 vuotiaat %	11,00 %	9,70 %	8,10 %	7,40 %	Tieto ei vielä saatavilla	
Nuorisotyöttömät 18-24 vuotiaat %	17,90 %	15,60 %	19,30 %	22,70 %	22,00 %	

3 Johtopäätökset ja toimenpide-ehdotukset

Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen

Kotona asuvien 75 vuotta täyttäneiden prosentuaalinen osuus on vähentynyt muutaman viime vuoden aikana. Sama ilmiö on havaittavissa myös Joensuun seutukunnalla. Valtakunnallinen tavoite on, että 75 v täyttäneistä 91-92% asuisi kotona. Tavoitteena on vahvistaa koko ikäihmisten palveluketjua, kuten palveluohjausta, kotihoitoa, kevyempää palvelurakennetta kuin ympärivuorokautista hoitoa ja hoivaa, terveyskeskussairaalaa. Lisäksi on vahvistettava kunnan kaikkien toimijoiden ennaltaehkäiseviä toimia ikäihmisten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Säännöllisen kotihoidon piirissä olleiden 75 vuotta täyttäneiden asiakkaiden prosentuaalinen osuus on vaihdellut 10.4-14.9 % välillä. Valtakunnallisesti tavoite on 13-14%. Vuonna 2015 oltiin 14.9%:ssa, joka on hieman valtakunnallista tavoitetta korkeampi. Vaihtelut johtuvat mm palvelurakenteen muutoksista ja sitä kautta myös tilastoinnin eroavaisuuksista. Tavoitteena on pysyä valtakunnallisten tavoitteiden rajoissa.

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäminen

Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-17-vuotiaitten määrä suhteessa samanikäisten määrään on pysynyt alle 1,5 %:n tavoitetason vuosina 2013, 2014 ja 2015. Luku sisältää kaikki avohuollon sijoitukset ja kiireelliset sijoitukset huostassa olevien lisäksi. Huostassa olleiden 0-17-vuotiaitten määrä on pienentynyt vuodesta 2012 alkaen. Lastensuojelun avohuollon tukitoimien piirissä olevien määrä on huomattavasti kasvanut kertomusvuosien aikana, joten tavoite varhaisempaan tukeen siirtymisestä on tältä osin toteutunut. Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden osuus on selkeästi pienentynyt. Positiiviseen kehitykseen vaikuttavana tunnistetaan erityisesti etsivän nuorisotyön tekeminen. Nuorisotyöttömien määrä on ollut kasvusuuntainen, mihin osaltaan vaikuttaa koko valtakunnan ja Pohjois-Karjalan huonontunut työllisyystilanne.

Indikaattoritietojen pysymiseksi hyvällä tasolla ja niiden edelleen paranemiseksi on lujitettava lasten, nuorten ja perheiden osallisuutta oman hyvinvointinsa rakentamiseen ja omaan yhteisönsä. Kaikkien kunnan toimijoiden ennaltaehkäiseviä toimia on vahvistettava perheiden hyvinvoinnin lisäämiseksi. Tukea tarvitsevien aito kuuleminen, yksilöllinen palvelumuotoilu ja omatyöntekijänä kopin ottaminen tulee olla kaikkien toimijoiden tavoitteena. Tulevan Siun soten tulee onnistua kuntien toimijoiden kanssa tehtävässä lapsiperhepalvelujen integraatiossa. Liperin hyväksi todennetun perhekeskustoimintamallin tulee voida edelleen kehittyä, niin että tuen tarpeessa olevat lapset, nuoret ja perheet saavat oikea-aikaisen avun ja heidät kohdataan yksilöllisesti omissa toimintaympäristössään kotona, varhaiskasvatuksessa, koulussa ja vapaa-aikana. Erityisen tärkeää on saada palvelut sujuviksi lasten- ja nuorisopsykiatrian, lastenneurologian ja lastentautien kanssa.

OSA II HYVINVOINTISUUNNITELMA VALTUUSTOKAUDELLE 2017 - 2020

4 Kuntastrategian painopisteet ja linjaukset

Lähtökohtaisesti hyvinvointi muodostuu jokaisen omasta lähtökohdasta vaikuttaa omaan elin- ja toimintaympäristöön. Uusi kuntastrategia rakentuu elinvoima- ja hyvinvointiohjelmien sekä osallisuuden pohjalle.

Liperissä toimivat yhdistykset, järjestöt ja seurakunnat tarjoavat monipuolisen mahdollisuuden hyvinvoinnin edistämiseen muun muassa liikunnan ja kulttuurin osa-alueilla. Liperin kunta panostaa liikunta-, kulttuuri-, nuoriso-, kirjasto-, seutuopisto- ja musiikkiopistotoimintaan muun muassa ilmaisilla liikunta- ja vapaa-aikapalvelutiloilla sekä yleis- ja kumppanuusavustuksilla. Uuden kuntastrategian valmistelussa esille ovat nousseet perheiden tukeminen, nuorison työllisyyden tukeminen ja mielenterveys- ja päihdeongelmien ehkäiseminen sekä iäkkäiden kotona asumisen tukeminen. Tältä pohjalta on valittu painopistealueet tulevalle valtuustokaudelle.

Uusi kuntastrategia valmistuu alkusyksyä 2017.

5 Hyvinvoinnin edistämisen erillisohjelmat ja -suunnitelmat

Liperin kunnan strategia

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Liikenneturvallisuusohjelma toimenpidesuunnitelmineen

Liperin kunnan turvallisuus- ja varautumissuunnitelma

Vapaa-aajan asumisen tavoiteohjelma

Maaseutuohjelma

Kyläsuunnitelmat

Siun soten strategiat ja toimintasuunnitelmat

Kotouttamisohjelma

Varhaiskasvatuksen suunnitelma

Esiopetuksen suunnitelma

Perusopetuksen opetussuunnitelmat

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Perus- ja esiopetuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

Oppilas- ja opiskeluhuollon kunta- ja koulukohtaiset suunnitelmat

Seudullinen kasvatuksen ja koulutuksen toimintaohjelma (seutukesu)

Sivistystoimen toimenpideohjelma

Maapoliittinen ohjelma ja maankäytön suunnitelma

Kiinteistökohtaiset pelastussuunnitelmat

Tulevaisuuden kunnan myötä ohjelmat päivittyvät

6 Hyvinvointisuunnitelma

Painopistealue ja kehittämiskohde/kohteet

1)

Painopistealue 1: Ikäihmisten hyvinvoinnin edistäminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Ikäihmiset saavat yhteyden ”yhden luukun” periaatteella	Alueellisen palveluohjauksen mallin luominen. Vastuutaho: Siun sote	Olemassa olevien resurssien uudelleen organisointi	Alueellinen malli luotu, kyllä/ei
Ikäihmiset	Hyvinvointia edistävät	Olemassa olevat	Ryhmätapaamisten/kotikäyntien

hyödyntävät ennakoivia ja ennaltaehkäiseviä palveluja	ryhmätapaamiset / kotikäynnit. Vastuutaho: Siun sote. Asioimispalvelut. Vastuutaho: kunta Koulutus ja harrastus mahdollisuudet. Ikäihmisten päivätoiminta, avoin päiväkotitoiminta, erityisliikuntaryhmät, +65 -ohjelma, kuha-hanke, terho-kerho, järjestöjen järjestämä toiminta. Vastuutaho: kunta, seutuopisto, järjestöt	Siun soten resurssit. Seutuopisto ja -kirjasto, perusopetuksen ja varhaiskasvatuksen yhteistyö, vapaa-aikapalvelut	toteutuminen
Ikäihmiset huolehtivat kunnostaan ja toimintakyvystään	Liikuntaryhmät. Vastuutaho: kunta, seutuopisto, järjestöt Liikkumisen mahdollisuudet. Vastuutaho: kunta, seutuopisto, järjestöt Kulttuuripalvelut. Vastuutaho, kunta, järjestöt Muu harrastetoiminta. Vastuutaho, kunta, järjestöt Kuntoutus koko ikäihmisten palveluketjussa. Vastuutaho: Siun sote	Olemassa olevat kunnan ja Siun soten resurssit.	Suunnitelmat, kävijämäärien seuranta
Ikäihmiset ottavat vastaan ja käyttävät kotiin annettavia palveluja	Riskiryhmiin kuuluvat ikäihmiset palvelujen piiriin/mtp Palveluohjaus runsaasti palveluja käyttäville Omaishoito Ikäihmisten neuvoston roolin vahvistaminen Vastuutaho: Siun sote & kunta	Olemassa olevat Siun soten resurssit.	Yli 75v; Itsenäisesti kotona asuu 91-92%. Kotihoidon piirissä olevien +75 v. määrä 14 %.
Ikäihmisten arjen turvallisuus	Asumisen turvallisuuden (olosuhteet) ja sosiaalisen kanssakäymisen edistäminen. Tunnistetaan asioinnissa sähköisen ja perinteisen asioinnin mahdollisuus.	Peruskunta, avustukset Kolmas sektori Siun sote	Toimintaohjelmat

2)

Painopistealue 2: Lasten ja nuorten turvallinen kasvu ja kehitys

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Lasten, nuorten ja	Lapsia, nuoria ja vanhempia	Vastuutaho: Kaikki	Oppilaiden

<p>vanhempien yhteisöllisyys ja osallisuus lisääntyy</p>	<p>kuullaan aidosti ja palveluja suunnitellaan yhdessä; (vasu ja opetussuunnitelmat, tuen järjestäminen ja oppilashuolto, asuminen, alueiden käyttö, tilasuunnittelu, palvelumuodot, leikki- ja oppimisympäristöt, vapaa-aika ympäristöt)</p> <p>Nuorisovaltuuston ja oppilaskuntien roolin vahvistaminen</p> <p>Kolmannen sektorin toiminnan mahdollistaminen ja lisääminen julkisen palvelutuotannon rinnalla</p>	<p>palvelunjärjestäjät</p>	<p>tavoitesuunnitelmat ja oppimiskeskustelut, vasu- keskustelut</p> <p>Toteutuneet asiakasfoorumit, asiakasraadit, kokemusasiantuntijoiden kuulemiset, vanhempainillat, nuoriso- ja vanhempainneuvostotoiminta</p> <p>Oppilaskunta-, kummioppilas-, tukioppilastoiminta.</p>
<p>Palvelujen oikea-aikaisuus sekä asiakas- ja tarvelähtöisyys</p>	<p>Varhaisen tuen tarpeen tunnistaminen</p> <p>Asiakkaan ilmaisema palvelutarve kuullaan ja kirjataan.</p> <p>Palvelutarpeen arviointi ja ohjaus ja neuvonta tapahtuu viiveettä kaikissa palveluissa.</p> <p>Yhteisiä asiakas- ja palvelusuunnitelmia laaditaan.</p> <p>Omatyöntekijä ottaa vastuun asiakkaan palvelujen koordinoinnista, yhteisen palvelusuunnitelman toteutumisesta ja toteutumisen arvioinnista.</p> <p>Ohjaamo-palvelun ja yhteispalvelupisteen integroiminen Ylämyllylle asiakas- ja tarvelähtöisellä palvelulla</p> <p>Nivelvaiheen yhteistyön sujuvuuden varmistaminen</p>	<p>Vastuutaho: kaikki palvelunjärjestäjät</p>	<p>Palvelutakuut toteutuvat, tuen tarve arvioidaan, omatyöntekijä nimetään, yhteiset asiakas- ja palvelusuunnitelmat ovat käytössä, yksilöllistä palvelumuotoilua tehdään, NT-Typpi (nuorten monialainen suunnitelma) on aktiivisessa käytössä, yksilöllinen ja yhteisöllinen oppilashuolto toteutuu.</p> <p>Nuorten etsivän tilastot</p>
<p>Tuki viedään lasten ja nuorten kasvu ympäristöön</p>	<p>Lähikoulu- ja päiväkotiperiaate, inkluusio</p> <p>Luodaan perheitä tukevia toimintamalleja palvelujen ulkopuolella oleville perheille.</p> <p>Tuki viedään lapsen ja nuoren luontaiseen kasvu ympäristöön</p>	<p>Vastuutaho: kaikki palvelunjärjestäjät (kunta, seurakunnat, Siun sote, yhdistykset ja järjestöt)</p>	<p>Toteutuneet uudet toimintamallit: lapsiperheiden kotipalvelu, perhetyö, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tukipalvelut, lähikouluperiaate, oppilashuollon toiminta, kolmiportainen tuki,</p>

	<p>kotiin, varhaiskasvatukseen, kouluun ja vapaa-aikaan.</p> <p>Työparityöskentelyä tapahtuu yli hallinnollisten rajojen.</p> <p>Erikoissairaanhoidon ja oppilashuollon palvelut jalkautuvat.</p> <p>Verkostotyöskentely ja tiedonsiirto varmistetaan kaikilla tasoilla.</p> <p>Tuotetaan matalan kynnyksen liikunta- ja kulttuuripalveluja</p> <p>Seurakunnissa tehtävä työ</p>		Siun soten toiminta
Palvelujen vaikuttavuutta arvioidaan	<p>Asiakaskokemusta arvioidaan</p> <p>Asiakastyytyväisyyskyselyjä tehdään</p> <p>Oppilashuoltotyön toimivuutta arvioidaan</p> <p>Monialaisten työryhmien toimivuutta arvioidaan</p> <p>Kouluterveyskysely toteutetaan</p> <p>Neuvolakysely toteutetaan</p> <p>Eri kyselyjen tulokset arvioidaan ja tehdään kehittämissuunnitelmat palvelujen parantamiseksi</p>		<p>Kyselyjen tulokset, niistä tehdyt johtopäätökset ja kehittämissuunnitelmat.</p> <p>Seurattavat indikaattorit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0-17 v. määrä. Tavoitearvo alle 1,4 % - Mielenterveyden häiriöihin sairaalahoitoa saaneet 0-17 v. Tavoitearvo alle maan keskiarvon. - Psykiatrian laitoshoidon hoitopäivät 0-16 v. Tavoitearvo alle maan keskiarvon.
Lasten ja nuorten mielenterveyttä ja päihteettömyyttä edistetään	Mielenterveyttä ja päihteettömyyttä edistäviä toimintaympäristöjä ja toimintamalleja suunnitellaan ja otetaan käyttöön	Kaikki palvelunjärjestäjät	Uudet toimintamallit
Lasten ja nuorten osallistumisen lisääminen kunnan, liperiläisten yhdistysten ja järjestöjen tapahtumiin (harjoitukset jne.)	<p>Maksuttomien vuorojen ja avustustoiminnan säilyttäminen.</p> <p>Liikuntapaikkojen ja nuorisotilojen monipuolisuus ja ylläpito</p>	Yleis-, yhteistyö- ja kumppanuusavustukset, kunnan liikunta-, nuoris- ja kulttuuritoimi sekä elinympäristöpalvelut	<p>Tapahtumien ja osallistujien määrä. Tavoitearvo: Vuoden 2016 tason parantaminen.</p> <p>Vähän liikuntaa harrastavia 8.-9.-luokkalaisia (kouluterveyskysely). Tavoitearvo: alle maan keskiarvon.</p>

Lasten ja nuorten turvallinen arki	<p>Turvallisten aikuissuhteiden turvaaminen lapselle</p> <p>Kasvatusyhteistyö monialaisesti</p> <p>Mediakasvatus (monilukutaito, some-taidot)</p> <p>Suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä</p> <p>Oppilashuoltosuunnitelma</p> <p>Varhainen puuttuminen</p> <p>Liikenneturvallisuuden lisääminen</p>	<p>Lapset ja nuoret, huoltajat, varhaiskasvatus, perusopetus, opinto- ja vapaa-aika, Siun sote</p>	<p>Hoidon aloitukseen liittyvät kotikäynnit</p> <p>Lapsen eheytyvä varhaiskasvatuksen suunnitelma</p> <p>Koulujen opetus- ja oppilashuoltosuunnitelmien arviointi</p> <p>Varhaiskasvatuksen arviointi</p>
------------------------------------	--	--	---

3)

Painopistealue 3: Työllisyyden edistäminen

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Asiakkaan yksilöllinen huomioiminen	<p>Kuntouttavassa työtoiminnassa asiakkaalle tehdään yksilöllinen suunnitelma ja laaditaan yksilölliset tavoitteet, joita yhdessä tavoitellaan. Asiakas ohjataan oikeiden palvelujen piiriin.</p> <p>Palveluohjaus tuotetaan yhdestä paikasta.</p> <p>Palkkatukityöllistämisen keskitetty työllisyysbudjetti mahdollistaa asiakaslähtöisen työllistämispolun rakentamisen.</p>	<p>Työllisyyspalvelut: vastuuhenkilöinä työnohjaajat, työhönvalmentajat sekä työllisyyskoordinaattori.</p> <p>Siun soten työttömien terveystarkastusta tekevä terveydenhoitaja/lääkäri, aikuissosiaalityö ja mielenterveys- ja päihdepalvelut</p> <p>Palkkatukityöllistämisen keskitetyt määrärahat.</p>	<p>Työllistymispolkujen systemaattinen seuranta</p> <p>Asiakkaan tavoitteiden täyttyminen</p> <p>Työttömän terveydenhuollon palvelujen toteutuminen.</p> <p>Palkkatukityöllistettyjen määrä</p>
Kuntouttavan työtoiminnan tavoitteellisuus	<p>Kuntouttava työtoiminta on tavoitteellista ja suunnitelmallista tavoitteena asiakkaan kuntoutuminen ja työllistyminen, laaditaan viikko/kuukausi/vuosisuunnitelmat.</p> <p>Luodaan mielekkäitä työtehtäviä.</p> <p>Perustetaan erilaisia kuntouttavan työtoiminnan toiminnallisia ryhmiä. Kuntouttavan työtoiminnan työpajat toimivat starttipajoina, joista asiakas ohjataan eteenpäin heti valmiuksien vahvistuessa.</p> <p>Ohjataan eläke- ja työkykyseveltelyihin ne asiakkaat, jotka tarvitsevat terveydellisten seikkojen selvittelyjä.</p>	<p>Kunnan työllisyyspalvelut: vastuuhenkilöinä työnohjaajat ja työhönvalmentajat, Siun soten toimijat.</p> <p>Kunnan ja Siun soten työyksiköiden kuntouttavan työtoiminnan paikat.</p>	<p>Työllistymispolkujen systemaattinen seuranta.</p> <p>Työmarkkinatuen kuntaosuuden pienentyminen.</p> <p>TYP-asiakkuuksia vähintään 50 vuodessa</p>

<p>Työkykyisten asiakkaiden palvelun parantaminen</p>	<p>Työkuntoisille asiakkaille etsitään yhdessä työmahdollisuuksia.</p> <p>Kartoitetaan haastattelulla työtä vailla olevien henkilöiden osaaminen.</p> <p>Tuettu työllistäminen kohdistetaan mahdollisimman monen henkilön käyttöön.</p> <p>Tuetaan työkykyisten henkilöiden työllistymistä yksilöohjauksen ja työhönvalmennuksen keinoin.</p> <p>Tehdään yhteistyötä Kajo-keskus ja Pokali -hankkeiden kanssa työhönvalmennuksen ja työnetsinnän toimin.</p>	<p>Työllisyyspalvelut: vastuuhenkilönä työllisyyskoordinaattori</p> <p>Kajo-keskus ja Pokali-hankkeet</p>	<p>Työllistymispolkujen systemaattinen seuranta</p> <p>Työllistymisen onnistumiset</p>
<p>Yritysyhteistyön laajentaminen</p>	<p>Luodaan malli yrittäjien kanssa tehtävälle yhteistyölle ja tarjotaan paikallisille yrittäjille maksutonta palvelua työllistämisen tukemiseksi.</p> <p>Tarjotaan paikallisille yrittäjille tukea työllistämiseen sekä tietoa käytettävissä olevasta osaavasta työvoimasta.</p> <p>Selvitetään Liperilisen käyttöönottoa (Liperilisiä = kunnan maksamaa työmarkkinatukea saavan vähintään 6 kk ajaksi työllistäneelle yritykselle maksetaan tukea).</p>	<p>Työllisyyspalvelut: vastuuhenkilönä työllisyyskoordinaattori</p>	<p>Lisääntyvien työpaikkojen määrä</p> <p>Työttömyysprosentin seuranta</p>
<p>Nuorten työllistämisen tukeminen</p>	<p>Nuorten työllistäminen otetaan keskiöön.</p> <p>Laaja yhteistyö nuorisotyön, sosiaalityön, perusopetuksen sekä eri koulustahojen kanssa.</p> <p>Erilliset nuorten ryhmät kuntouttavaan työtoimintaan.</p> <p>Nuorten kesätyöllistämiseen kunnan maksaman tuki ja koordinointiapu. paikallisille yrittäjille.</p> <p>Nuorille kesätyömahdollisuuksia myös kunnan tehtävissä.</p> <p>Työelämätaidot ja yrittäjyyskasvatus esi- ja perusopetuksen</p>	<p>Työllisyyspalvelut: työllisyyskoordinaattori, työhönvalmentajat sekä työnohjaajat</p> <p>Nuorisotyö, perusopetus, Siun soten aikuissosiaalityö, koulustahot</p> <p>Liperiliseen ja kesätyöllistämisen varatut määräraha</p>	<p>Nuorten työttömyysasteen seuranta</p> <p>Seurattavat indikaattorit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koulutuksen ulkopuolelle jääneiden 17-27 v. määrä. Tavoitearvo alle 5 %. - Nuorisotyöttömät 18-24 v. Tavoitearvo alle 15 %. - Alle 25-vuotiaiden aktiivointiaste. Tavoitearvo: +2% edellisen vuoden arvoon

opetussuunnitelmissa.		
-----------------------	--	--

4)**Painopistealue 4: Hyvinvointityön näkyväksi tekeminen**

Tavoite	Toimenpiteet ja vastuutaho	Resurssit	Arviointimittarit
Yhdistys- ja järjestötoimijoiden, seurakuntien, muun vapaaehtoistyön ja kunnan tekemän hyvinvointityön näkyvyyden parantaminen	Hyvinvointityöstä tiedottamisen lisääminen monikanavaisesti. Yhteistyön lisääminen Eri toimijoiden hyvinvointityön näkyväksi tekeminen. Neuvostojen (nuoriso-, vammais- ja ikäihmisten) roolin vahvistaminen.	Toimijatahojen markkinointi- ja viestintä	Asukasraadit, järjestöfoorumi, asiakaskyselyt

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY**7 Suunnitelman laatijat**

Eri palvelualojen työryhmät sekä hyvinvointityöryhmä.

8 Suunnitelman hyväksyminen

Kunnanhallituksen käsittely 28.11.2016

Valtuuston käsittely 12.12.2016